

Szerzőink

BROOKS, VIRGINIA LORING

Filmteoretikus és filmkészítő. A Cornell Egyetemen pszichológiából diplomázott. Oktatott többek között a Columbia Egyetem Pszichológia Tanszékén, illetve a film-tudomány professzoraként a Brooklyn College-ben. Legfontosabb filmtudományi publikációit a figyelem és a vizuális felismerés témakörében férjével, Julian Hochberggel jegyzi.

BRUNICK, KAITLIN L.

Kutatóként fő érdeklődési területei a fejlődépszichológia, a korai oktatás és a translációs kutatás. A The College of William and Maryn pszichológiából és nyelvészetből szerzett egyetemi diplomát, majd pszichológiából doktorált a Cornell Universityn. Ezt követően a Georgetown University Children's Digital Media Centerben volt posztdoktori kutató. Jelenleg a National Center for Early Childhood Development, Teaching, and Learning, Washington, DC kutatási elemzője. Kutatásai jelenleg a gyerekeknek szóló média jellemzőire irányulnak, arra, hogyan segíthetik a gyermeki tanulási folyamatot az interaktív televíziós és médiakarakterek. A mozgóképi médiumok alacsony szintű percepció és kognitív jellemzőinek megértésével arra keresi a választ, miként használható a leghatékonyabban a média a tanulási folyamatban.

CUTTING, JAMES E.

Emeritus professzor a Cornell University Pszichológia Tanszékén, ahol 1980 és 2020 között oktatott. Egyetemi diplomáját 1969-ben a University of North Carolina at Chapel Hillen szerezte, majd 1973-ban a Yale-en doktorált. Oktatott a Wesleyan és a Yale Universityn. Érdeklődése a kultúra, a magas művészet és a populáris művészet közti kapcsolat iránt vezette el a hollywoodi filmek kutatásához. Számára a film iránti tudományos érdeklődés eszköze annak megértéséhez, hogy milyen körülmények között fejlődött az ember vizuális és kognitív képessége. A való világ és a film érzékelése közötti különbségek kapcsán az elme működésének megértése érdekli. Könyvei: *Perception with an Eye for Motion* (MIT Press, 1986),

Impressionism and Its Canon (University Press of America, 2006), *Movies on Our Minds: The Evolution of Cinematic Engagement* (Oxford UP, 2021).

DELONG, JORDAN E.

Egyetemi diplomáját pszichológiából és kognitív tudományból szerezte az Indiana Universityn, majd 2014-ben a Cornell Universityn védte meg doktori disszertációját pszichológiából. 2016 óta adjunktusként pszichológiát oktat a Saint Joseph's College-ben, Indianában. Kutatási területe a kognitív pszichológia és a vizuális művészetek kapcsolata, a hollywoodi film kognitív vizsgálatával kapcsolatban rendszeresen publikál cikkeket társszerzőként James E. Cuttinggal és Kaitlin L. Brunickkal közösen.

HOCHBERG, JULIAN

Amerikai pszichológus (1923–2022). Egyetemi alapidplomáját 1945-ben fizikából szerezte a City College of New Yorkon, majd művészeti mesterfokozatot szerzett 1947-ben a University of Californián, Berkeleyben; ugyanitt doktorált 1949-ben pszichológiából. 1949 és 1965 között a Cornell University oktatója, majd a New York University és a Columbia University pszichológiaprofesszora. Fő kutatási területe a vizuális percepció volt. 1964-ben jelent meg *Perception* (Prentice-Hall, Inc.) című könyve. Munkásságáról áttekintést ad a következő kötet: *In the Mind's Eye: Julian Hochberg on the Perception of Pictures, Films, and the World* (Oxford University Press, 2007).

LÉNÁRD-BELLA DORINA

2015-ben szerzett diplomát az ELTE filmtudomány mesterszakán, majd 2020-ban a BME pszichológia mesterszakán. 2010–2014 között dr. Bányai Éva hipnózissal kapcsolatos és pszichoonkológiai kutatásainak résztvevője volt. Az ELTE BTK Film-, Média- és Kultúraelméleti Doktori Programjának hallgatójaként disszertációját a kortárs film szubjektív tendenciáiról és azok nézői bevonódásra gyakorolt hatásáról írta. 2022 szeptembere óta az ELTE Filmtudomány Tanszékén zajló empirikus vizsgálatokban kutatási asszisztens. Tanulmányai és szakfordításai 2014

óta jelennek meg a *Metropolis*, a *Tudományperspektíva*, a *Természet világa* és a *Valóság* című folyóiratokban film és pszichológia témakörben.

PÓCSIK ANDREA

Független kultúrakutató, filmtörténész, a Budapest Metropolitan Egyetem vendégoktatója. Az oktatáson kívül kurátorként, szervezőként és szakértőként vesz részt különböző kortárs művészeti, kulturális projektekből, módszertani fejlesztésekből. Publikációi művészeti, filmes és közéleti, kulturális folyóiratokban jelennek meg. Egy bő évtizedes kutatómunkájának eredménye az *Átkelések. A romaképkészítés (an)archeológiája* (2017) című kötete. Legfrissebb kutatásaiban egyre nagyobb teret kap az emlékezet- és archívumkutatás, a Vera & Donald Blinken Nyílt Társadalom Archívum támogatásával 2020-ban Forgács Péter munkásságának kritikai elemzését kezdte el, majd 2021-ben a Goethe Intézet, a kasseli Documenta Archívum és a kasseli Képzőművészeti Egyetem ösztöndíjasaként a magyar képzőművészek szerepléseinek láthatóságán keresztül kelet és nyugat kapcsolatának alakulását kutatta.

SZABÓ ESZTER DÓRA

1994-ben született Szolnokon. Jelenleg az ELTE Pszichológiai Intézetében tanársegéd, a doktori disszertációján dolgozik. Fő kutatási területe a vizuális kategorizáció, de érdeklődési körébe tartozik minden, ami vizuális és/vagy narratív, így a filmek is.

TAN, ED S.

Az Amszterdami Egyetem Szociológiai és Viselkedéstudományi Karának professzora. A filmnézés folyamatában működő érzelmek és kongníciónak témakörében publikál, különböző egyetemeken média és művészeti tanszékeken oktatott. Fő érdeklődési területei: a belemerülés élménye filmnézés közben, morális bevonódás, a műfaji kategorizálás, a szórakoztató média új lehetőségei. Könyve: *Emotion and the Structure of Narrative Film: Film as an Emotion Machine* (Routledge, 1996).

TÚRY MELINDA

1994-ben született Székesfehérváron. 2020-ban diplomázott a Szegedi Tudományegyetemen amerikanisztika mesterszakon. Alap- és mesterszakos hallgatóként fő érdeklődési területei az amerikai irodalom és kultúra, komparatiztika, adaptáció és intermedialitás voltak. A *Metropolis*-ban 2020 óta jelennek meg filmes fordításai.

A Metropolis hivatkozási rendje

Kérjük minden szerzőnket és fordítónkat e hivatkozási rend betartására.

1. BIBLIOGRÁFIAI ADATOK

A. Folyóirat esetén:

Szerző: Cím. Folyóiratcím évfolyam (év) Szám. Oldalszám.

Pl. Polan, Dana: Cinéma 1: L'Image-mouvement. *Film Quarterly* 18 (1984) no. 1. pp. 50–52.

Külföldi szerző esetén a vezetéknev áll elől: Deleuze, Gilles.

Összevont számok esetén a **no. 1.** helyett **nos. 1–2.** áll.

Ha az évfolyamból és a számból nem derül ki egyértelműen a megjelenés időpontja (hónap, évszak), akkor azt a zárójelen belül kell jelezni: Reader, Keith: The Scene of Action is Different. *Screen* 28 (Summer 1987) no. 3. pp. 98–102.

Ha a folyóirat nem jelöli meg az évfolyamot, hanem folytonosan számozza az egyes számokat, akkor az évfolyam értelemszerűen kimarad: Deleuze, Gilles: Fragment d'un texte inédit. *Cahiers du cinéma* (Déc. 1995) no. 497. p. 28.

Napilap esetén az évfolyam és a szám megjelölése nem szükséges, a kiadás dátuma a zárójelben szerepel: Daney, Serge: Nos amies les images. *Libération* (1983. 10. 03.) p. 31.

B. Könyv esetén:

Szerző: Cím. Város: Kiadó, évszám.

Pl. Buydens, M.: *Sahara, l'esthétique de Gilles Deleuze*. Paris: Vrin, 1990.

Külföldi szerző esetén a vezetéknev áll elől: Deleuze, Gilles.

Többkötetes mű esetén a köteteket római számokkal jelöljük, a kötet szó vagy annak bármilyen nyelvű rövidítése (Vol, Tom) nélkül. Nichols, Bill (ed.): *Movies and Methods. II.* Berkeley: University of California Press, 1985.

C. Tanulmánykötet esetén:

Szerző: Cím. In: Szerkesztő (ed.): Kötetcím. Város: Kiadó, évszám. Oldalszám.

Pl.: Bogue, Ronald: Wird, Image and Sound. In: Bogue (ed.): *Mimesis in Contemporary Theory*. Philadelphia: John Benjamins, 1991. pp. 77–97.

Külföldi szerző, fordító vagy szerkesztő esetén a vezetéknev áll elől: Deleuze, Gilles.

Ha egy kötetnek több szerkesztője van, akkor **(ed.)** helyett **(eds.)** áll. Pl. May, Todd: Difference and Unity in Gilles Deleuze. In: Boundas, Constantin – Olkowski, Dorothea (eds.): *Deleuze and the Theater of Philosophy*. New York–London: Routledge, 1994. pp. 33–50.

2. SZÖVEGKÖZI HIVATKOZÁSOK

Az idézett szövegek idézőjel között, kurziválva jelennek meg, a főszöveggel folytatólagosan (tehát nincs új sor és szűkebb margó). A címeket (filmcímek, könyvek) idézőjel nélkül kérjük kurziválni. Az idézett szövegek helyét minden esetben lábjegyzetben (nem a főszövegben) kérjük megjelölni, feltüntetve az idézet oldalszámát, valamint a fordítót.

Pl. Godard, Jean-Luc: *Introduction à une (véritable) histoire du cinéma*. Paris: Albatros, 1980. Magyarul ld. Bevezetés egy (valódi) filmtörténetbe. (ford. Pacskovszky Zsolt) *Metropolis* 1(1997) no. 1. pp. 38–44. id. h. p. 38.

A szövegben korábban már hivatkozott könyvészeti adatoknál az újbóli hivatkozás esetében csak a szerző vezetéknevét, a főcímet, illetve az oldalszámot kell feltüntetni.

A rövidítések mindig kisbetűvel állnak: **cf.**, **ibid.**, **pp.** stb. Kivétel: **In.** Az oldalszámokat és a korábban feltüntetett könyvekre a hivatkozást a bevett latin rövidítésekkel jelöljük: **ibid.**, több oldal esetén **pp. 45–46.**, egy oldal esetén **p. 4.**

Ha egy szöveg korábban megjelent magyarul, akkor azt a magyar szöveget kell idézni, kivéve ha a szerző nyomós okkal használja a saját fordítását. A magyar kiadás adatait ebben az esetben is kérjük a fordító nevével együtt feltüntetni.

A hiányos hivatkozásokat kénytelenek vagyunk kihagyni.

Vol. 26. no. 1.

Editorial board: Perception and Understanding in Film

Yvette Bíró
Gábor Gelencsér
Tibor Hirsch
András Bálint Kovács

Editors:

Beja Margitházi
Györgyi Vajdovich
Balázs Varga
Teréz Vincze

Editor of present issue:

Beja Margitházi

Proofreader:

Vanda Cseh

Editorial assistant:

Helén Jordán

Contact information:

1082 Bp., Horváth Mihály tér 16.

Tel.: 06-20-483-2523

(Helén Jordán)

E-mail: metropolis@metropolis.org.hu

www.metropolis.org.hu

Editor-in-chief:

Györgyi Vajdovich

6 Editorial Introduction

8 *Ed S. Tan: The Psychology of the Film (Part 1)*

28 *Julian Hochberg – Virginia Brooks: Movies in the Mind's Eye*

44 *Kaitlin L. Brunick – James E. Cutting – Jordan E. DeLong: Low-level Features of Film: What They Are and Why We Would Be Lost without Them.*

Book review

57 *Andrea Pócsik: The prophetic present of reality films*
Lóránt Stóhr: Personality, presence, narrativity. A paradigm shift in contemporary Hungarian documentary film

61 Authors

Metropolis is published by
Kosztolányi Dezső Cultural Foundation
Managing director: Balázs Varga

Design by Regina Szász and András Szabó Hevér
Cover design: Atelier DTP and Design Ltd.
printed by X-Site.hu Ltd.

ISSN 1416-8154